

Bosnia and
Herzegovina

Montenegro

Republic
of Croatia

Republic
of Serbia

REGIONALNI STAMBENI PROGRAM: ZAJEDNIČKI NAPORI NA ZATVARANJU POGLAVLJA DUGOTRAJNOG RASELJENJA

PROGRAMSKA POZADINA

Kao posljedica oružanih sukoba iz 1990-ih godina, više od 3 miliona ljudi je raseljeno unutar i izvan granica četiri zemlje obuhvaćene Programom: **Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Hrvatske i Republike Srbije.**

Napori pogođenih država, kao i potpora međunarodne zajednice, bili su ključni u omogućavanju većini raseljenih ili da se vrate domovima ili da pronadu druga trajna rješenja. **Međutim, veliki broj ljudi je i dalje raseljen u cijelom regionu.**

SARADNJA I POLITIČKA OPREDJELJENOST PARTNERSKIH ZEMALJA

Da bi riješili tu dugotrajnu raseljeničku situaciju, partnerske zemlje, zajedno sa međunarodnom zajednicom, pokrenule su regionalnu inicijativu u cilju osiguranja dobrovoljnog povratka i reintegracije ili lokalne integracije izbjeglica i interno raseljenih osoba.

Pozivajući se na načela utvrđena u **Sarajevskoj Deklaraciji** od 31. januara 2005 koja su dodatno razrađena u beogradskom **Zajedničkom saopćenju** od 25. marta 2010, ministri vanjskih poslova četiri partnerske zemlje okupili su se ponovno prošle godine u Beogradu 7 novembra i potpisali Zajedničku

Deklaraciju kojom su ponovno potvrdili svoju predanost osiguravanju sve neophodne političke, materijalne, pravne, socijalne i druge pomoći potrebne za okončanje dugotrajnog raseljenja u regionu.

ZAJEDNIČKI PROGRAMSKI CILJ

U sklopu ove regionalne inicijative, partnerske zemlje su razvile **Zajednički regionalni višegodišnji Program trajnih rješenja za izbjeglice i interno raseljene osobe koji je sastavni dio potpisane zajedničke ministarske Deklaracije**, a čiji je cilj sveobuhvatni doprinos završetku dugotrajne raseljeničke situacije u partnerskim zemljama uz pružanje:

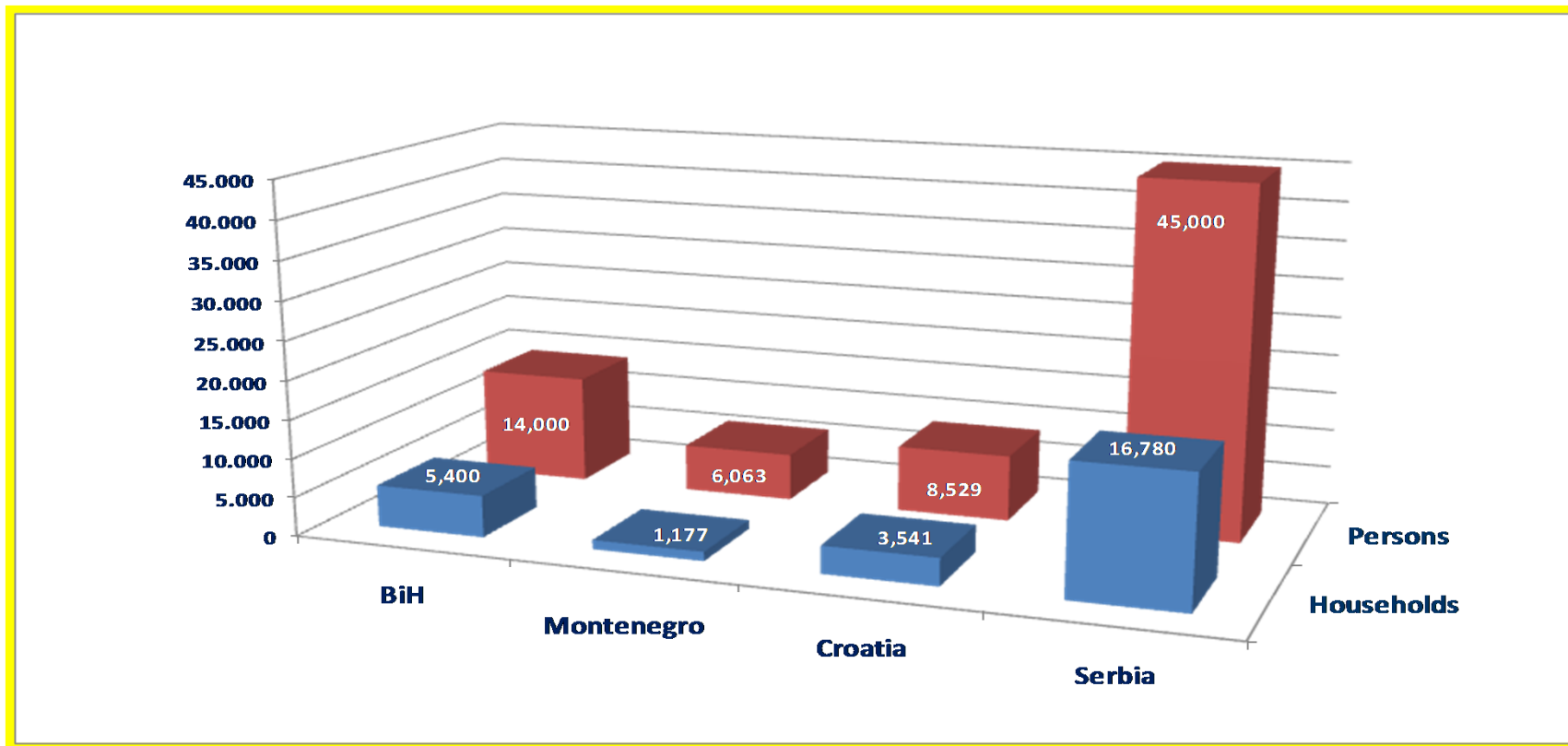

- trajnih i održivih stambenih rješenja, uz potpuno poštivanje prava izbjeglica i interno raseljenih osoba i obostranu obvezu da usko saraduju i usklađuju aktivnosti kako bi se osigurala trajna rješenja, bilo kroz dobrovoljni povratak i reintegraciju ili lokalnu integraciju.

OČEKIVANI REZULTATI

Regionalni Stambeni Program ima za cilj pružanje trajnih i održivih stambenih rješenja za oko 74.000 osoba ili 27.000 domaćinstava.

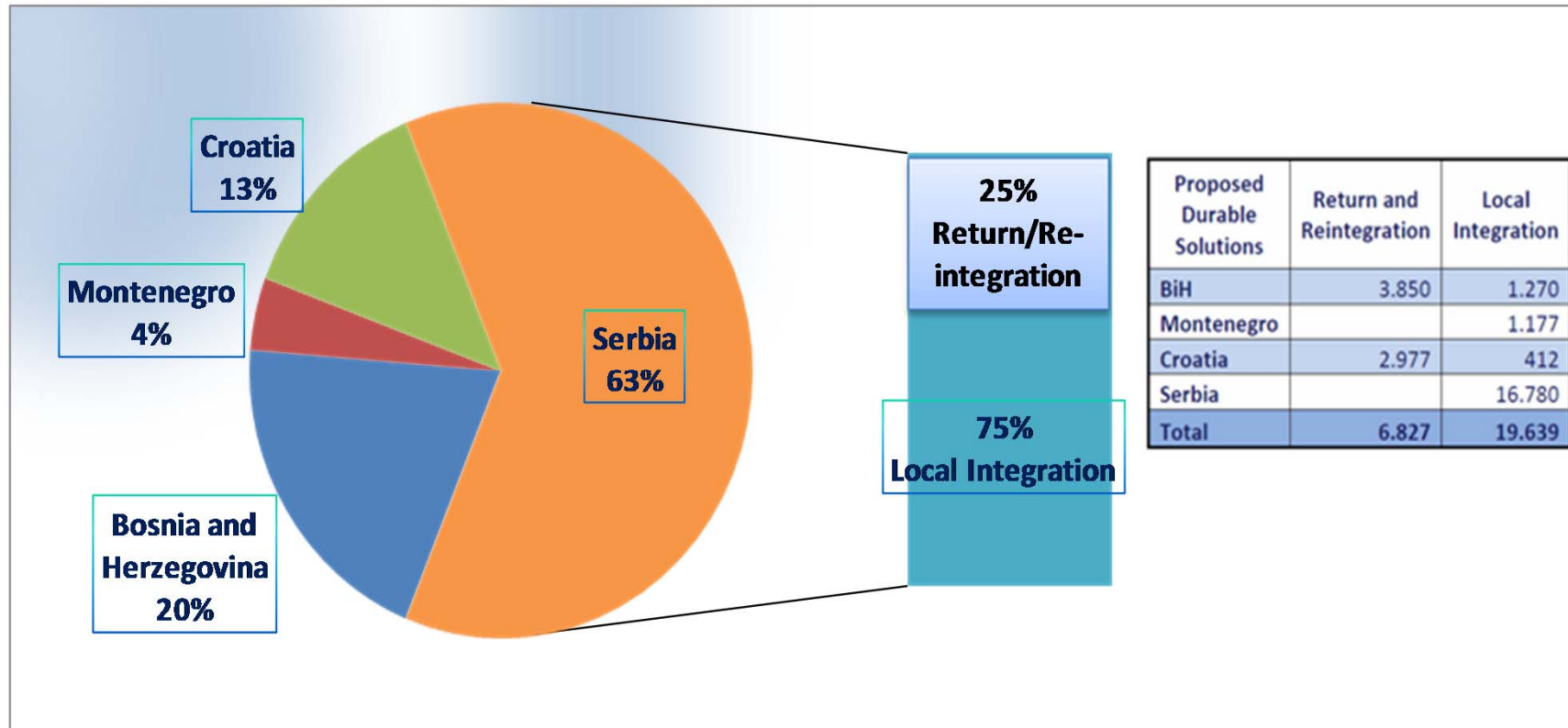
Pregled korisničke populacije po zemljama

PREMA TRAJNIM I ODRŽIVIM RJEŠENJIMA

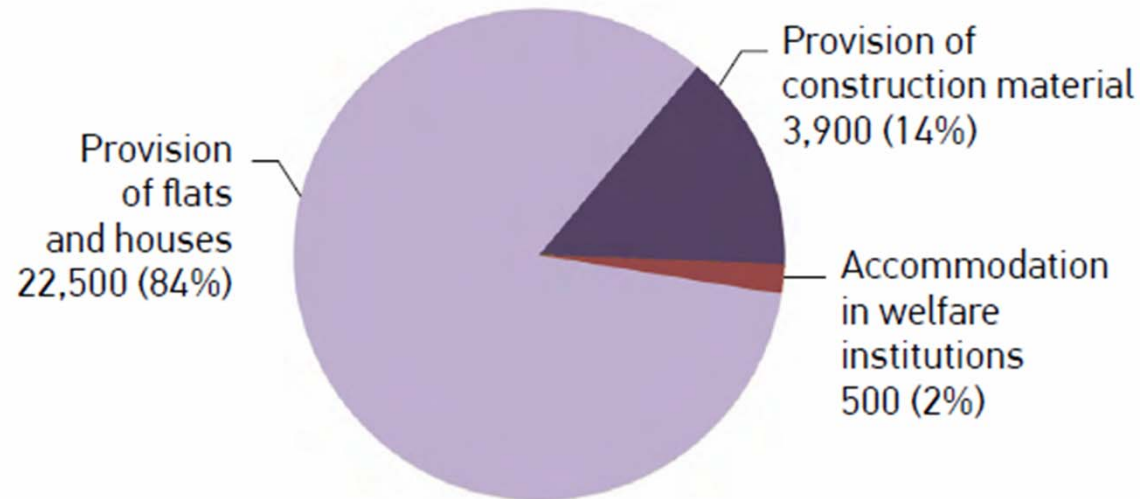
Izbjeglicama i interno raseljenim osobama će biti omogućen slobodan izbor između:

- ❖ dobrovoljnog povratka i reintegracije u mjestu porijekla
- ili
- ❖ integracije u mjestu raseljenja

POMOĆ KOJA ĆE BITI PRUŽENA

Broj korisnika prema vrstama stambenih rješenja

Pomoć koja će se pružati za stambena rješenja uključuje:

- Osiguranje stanova i kuća kroz izgradnju, adaptaciju, obnovu ili kupovinu;
- Osiguranje građevinskog materijala;
- Smještaj u ustanovama socijalne zaštite.

POTICANJE EKONOMSKOG I DRUŠTVENOG RAZVOJA

Zahvaljujući sveobuhvatnom pristupu koji kombinuje prilagodljiva stambena rješenja kroz Regionalni stambeni program sa pratećom socijalnom pomoći u procesu povratka i reintegracije ili lokalne integracije, poboljšano samopouzdanje i prihodi izbjeglica i povratničkih domaćinstava donijet će socijalnu korist i imati će pozitivan utjecaj na razvoj ljudskog kapitala kao direktan rezultat potpore ugroženim izbjeglicama i interno raseljenim osobama kroz poboljšanje životnih/stambenih uvjeta i zatvaranje kolektivnih smještaja.

Štoviše, veliki stambeni projekti su stimulativni za ekonomski rast.

U ovom pogledu, Program će također pridonijeti održivom ekonomskom i socijalnom razvoju, kao i poticanju pomirenja i njegovanje dobrosusjedskih odnosa.

CILJANI KORISNICI

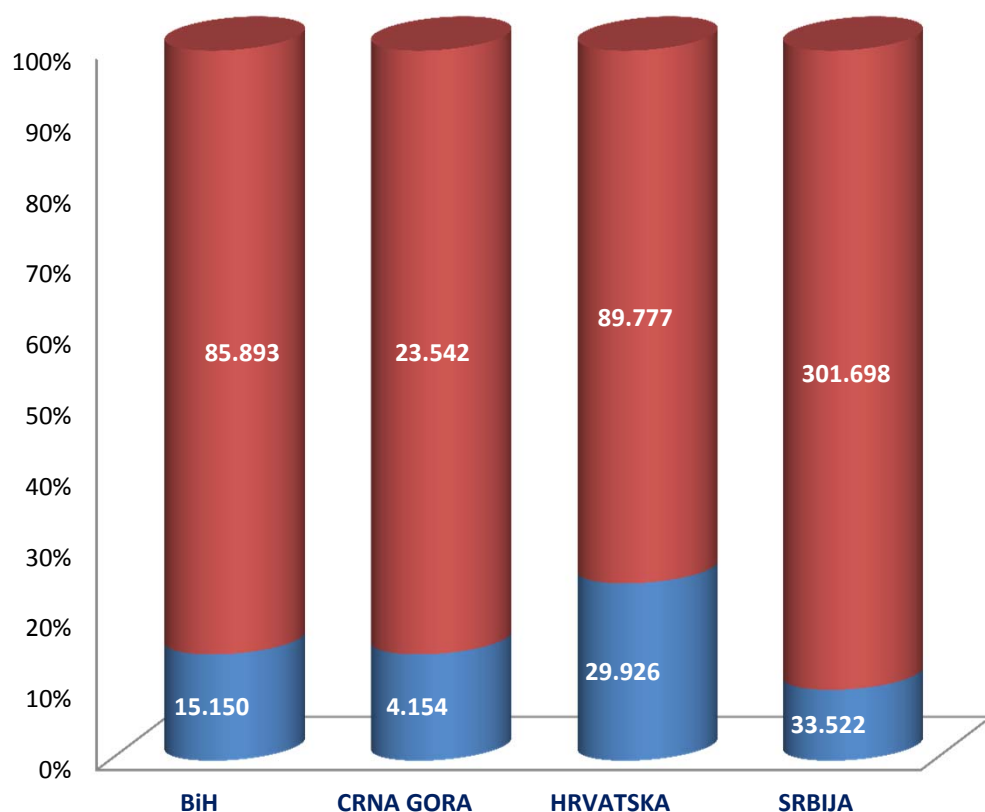
Kategorije korisnika koje će imati pravo na pomoć:

- I. Sve izbjeglice iz 1991-1995, bez obzira na njihov status, koji su u kolektivnim centrima ili u drugim oblicima kolektivnog smještaja, bilo formalnim ili neformalnim.
- II. Sve ugrožene izbjeglice iz 1991-1995 u privatnom smještaju i svi bivši nositelji stanarskog prava, bez trajnog rješenja u njihovoj zemlji porijekla ili zemlji prijema. Za potrebe RSP kriteriji ugroženosti koji su primijenjeni od strane UNHCR-a u zemljama u regiji također će se i ovdje primjenjivati.
- III. Svi ugroženi povratnici u Bosnu i Hercegovinu i Hrvatsku i svi ugroženi povratnici koji su se već vratili u Hrvatsku, ali koji nemaju trajno rješenje ili u zemlji porijekla ili u zemlji prihvata.
- IV. Raseljene osobe smještene u kolektivnim centrima i privatno smještene u Hrvatskoj.
- V. Ugrožene raseljene osobe izvan kolektivnih centara u Bosni i Hercegovini.
- VI. Ugrožene osobe raseljene u Crnoj Gori iz 1999. Ovo je posebno dogovoreno između partnerskih zemalja s obzirom da se Regionalni Stambeni Program u drugim zemljama bavi samo izbjeglicama iz 1991-1995.

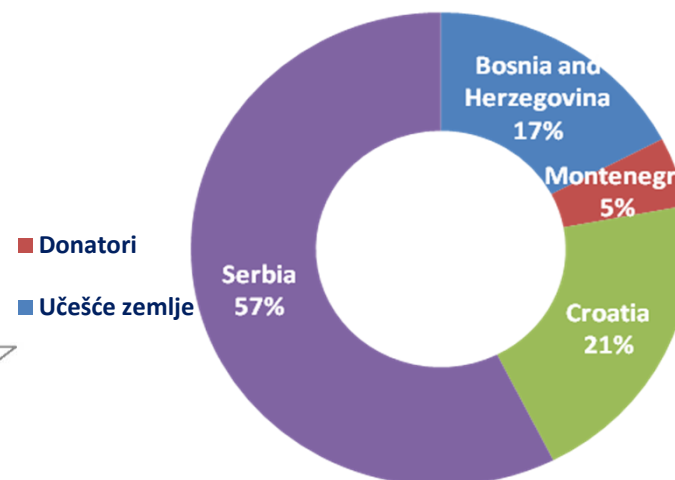
PREGLED INDIKATIVNIH TROŠKOVA REGIONALNOG STAMBENOG PROGRAMA

Prema prvim procjenama, ukupni investicijski troškovi programa trebali bi iznositi 584 miliona eura za period od 5 godina, od čega su se partnerske zemlje obavezale osigurati 83 miliona eura.

Pregled troškova po zemljama ('000 €)

	Total Funds
	('000 €)
Bosna i Hercegovina	101.043
Crna Gora	27.696
Hrvatska	119.703
Srbija	335.220
UKUPNO REGION	583.662

ODRŽIVOST PROJEKTA

Program će se provoditi paralelno u četiri partnerske zemlje, u predviđenom petogodišnjem periodu, počevši od 2012/2013.

Održivost Regionalnog Stambenog Programa će biti potpomognuta:

- Snažno utvrđenim vlasništvom nad Zajedničkim Programom u svom razvoju u kome će partnerske zemlje zadržati vodeću ulogu tokom trajanja provedbe Programa, uz potporu donatora i partnerskih institucija (CEB, UNHCR, OSCE).
- Integriranim pristupom koji su partnerske zemlje usvojile, uz potporu ključnih međunarodnih učesnika, u pripremi njihovih stambenih projekata u sklopu Regionalnog Stambenog Programa i
- značajnim kapacitetom tehničke pomoći koju će partnerske zemlje primiti tokom trajanja Programa.

Što više, partnerske zemlje već su napravile veliki napredak u dizajniranju svojih nacionalnih provedbenih struktura i otpočele pripreme njihovih nacionalnih stambenih projekata, kao i identificiranje prikladnih korisnika.

UKLUČENOST DONATORA

Sa ciljem osiguranja preostalih, nedostajućih sredstava kako bi se poduprijela provedba Zajedničkog regionalnog višegodišnjeg Programa trajnih rješenja za izbjeglice i interno raseljene osobe, 24. aprila 2012. godine u Sarajevu, partnerske zemlje su organizirale međunarodnu donatorsku konferenciju, kojoj je domaćin bila Bosna i Hercegovina.

Pozivu za učešće na konferenciji odazvali su se predstavnici gotovo 50 zemalja i više od 20 međunarodnih organizacija i institucija, a sveukupno prisustvovalo je oko 500 učesnika.

OSTVARENI REZULTATI

Više od **260 miliona eura** registrirano u formi čvrsto obećanih donacija za Regionalni stambeni program, od kojih je **Evropska komisija** najavila da će donirati okvirno polovinu, odnosno ukupno **230 miliona eura**, uglavnom kroz instrumente za pretpristupnu pomoć (IPA), a **Vlada Sjedinjenih Američkih Država** najavila je da će donirati ukupno **10 miliona dolara**.

Donacije u visini od po **5 mil. eura** osigurale su **Vlade Italije, Njemačke, Norveške i Švicarske**. **Vlada Danske** je najavila da će donirati ukupno **1,3 miliona eura**, **Vlada Turske 1 milion eura**, a **Vlada Luksemburga** najavila je da će donirati ukupno **500.000 eura** za potporu programu.

Donacije su najavile i:

- **Vlade Republike Češke, Kipra i Rumunije – po 50.000 eura**
- **Vlada Mađarske - 30.000 eura**

Vlada Slovačke najavila je da će naknadno odlučiti o iznosu donacije.

Gospođa **Sadako Ogata**, bivši visoki komesar UN-a za izbjeglice, koja je također učestvovala na donatorskoj konferenciji, donirala je vlastiti iznos od **25.000 eura** za potporu javne kampanje o Regionalnom stambenom programu.

